

Sygn. akt VII U 169/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lucyna Łaciak

Protokolant: Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2016 r. w Warszawie

sprawy z odwołania E. M. (1)

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o emeryturę rolniczą

na skutek odwołania E. M. (1)

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 18 listopada 2014 r., znak: (...) -2/15

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującej E. M. (1) prawo do emerytury rolniczej od dnia 1 października 2014 r.

UZASADNIENIE

E. M. (1) złożyła odwołanie w dniu 5 stycznia 2015 r. od decyzji wydanej przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 18 listopada

2014 r., znak: (...) -2/15 odmawiającej jej prawa do emerytury rolniczej. Odwołująca podniosła, że spełnia wszystkie kryteria do objęcia przedmiotowym świadczeniem wskazując, że pracowała w rolnictwie nieprzerwanie od dnia 1 maja 1975 r.

do dnia 30 kwietnia 1979 r. w gospodarstwie rolnym rodziców oraz od dnia 1 maja 1979 r.

do dnia 30 września 2012 r. prowadząc własne gospodarstwo rolne. Ubezpieczona stwierdziła, że w pierwszym okresie pracowała jako rolnik w gospodarstwie ogrodniczym założonym przez nią i jej męża na terenie nieruchomości rodziców męża. Odnosząc się do drugiego okresu ubezpieczona wskazała, że przez 33 lata prowadzenia gospodarstwa rolnego

z mężem odprowadzano składki do KRUS. Odwołująca podniosła, że w okresie od dnia

30 września 2002 r. do dnia 1 stycznia 2003 r. prowadziła dodatkowo wraz z mężem działalność gospodarczą polegającą na handlu kwiatami (k. 2-3 a. s.).

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w odpowiedzi na odwołanie od zaskarżonej decyzji wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy w uzasadnieniu wskazał, że odwołująca udowodniła okres ubezpieczenia emerytalno-rentowego wynoszący 23 lata

i 2 miesiące obejmujący cały okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 maja 1979 r. do dnia 31 grudnia 1982 r., od dnia 1 stycznia 1983 r. do dnia 31 grudnia

1990 r., od dnia 1 stycznia 1991 r. do dnia 30 września 1992 r. oraz od dnia 1 stycznia 2003 r. do dnia 30 września 2012 r. Organ rentowy nie uwzględnił okresu pracy w gospodarstwie rolnym teściów Z. S. i B. S. od dnia 1 grudnia 1975 r. do dnia 30 czerwca 1977 r. i od dnia 1 lipca 1977 r. do dnia 30 kwietnia 1979 r.

z powodu braku zaświadczenia potwierdzającego, że teściowie ubezpieczonej posiadali gospodarstwo rolne oraz braku poświadczenia meldunku w gospodarstwie rolnym teściów,

a także, że od dnia 1 lipca 1977 r. do dnia 30 kwietnia 1979 r. teściowie opłacali składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych Rolników. Organ rentowy nie uznał także okresu od dnia 30 września 1992 r. do dnia 1 stycznia 2003 r., ponieważ odwołująca nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników ze względu na zgłoszenie jej do ubezpieczenia

w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. W ocenie organu rentowego w powyższym okresie małżonek ubezpieczonej opłacał składki na własne ubezpieczenie społeczne rolników

(k. 4-6 a. s.).

Zaakcentowania wymaga, że strony procesu nie modyfikowały swoich roszczeń do dnia zamknięcia rozprawy. Jednakże Sąd zauważył, że odwołująca w toku postępowania administracyjnego przed organem rentowym domagała się zaliczenia okresu pracy

w gospodarstwie rolnym teściów od dnia 1 grudnia 1975 r. do dnia 30 kwietnia 1979 r., natomiast odwołując się od decyzji Prezesa KRUS wskazała, że pracę rozpoczęła od dnia

1 maja 1975 r. W związku z powyższym Sąd ustalając stan faktyczny niniejszej sprawie miał na uwadze treść odwołania ubezpieczonej, w której zmodyfikowała swoje roszczenie, albowiem Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie podjął czynności związanych z uchycieniem bądź zmianą decyzji odnoszącą skutek w zakresie ewentualnego niezaliczenia również okresu od dnia 1 maja 1975 r. do dnia 30 listopada 1975 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. M. (1) w dniu 4 listopada 2014 r. złożyła wniosek do Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy

w gospodarstwie rolnym (k. 1 a. e.). Ubezpieczona dołączyła też kwestionariusz dotyczący okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz okresów podlegających zaliczeniu do tego ubezpieczenia wskazując, że domaga się zaliczenia okresów od dnia

1 grudnia 1975 r. do dnia 30 kwietnia 1979 r. z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym teściów oraz od dnia 1 maja 1979 r. do dnia 30 września 1992 r. i od dnia 1 stycznia 2003 r. do dnia 30 września 2002 r. z tytułu prowadzenia własnego gospodarstwa (k. 4 a. e.).

Odwołująca w dniu 12 kwietnia 1975 r. zawarła związek małżeński z L. M. (1) (k. 3 a. e.).

Zgodnie z zaświadczeniem wydanym przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, okresów podlegających zaliczeniu oraz wysokości opłacanych składek, E. M. (1) podlegała ubezpieczeniu w okresie od dnia 1 maja 1979 r. do dnia 31 grudnia 1982 r., od dnia 1 stycznia 1983 r. do dnia 31 grudnia 1990 r., od dnia 1 stycznia 1991 r. do dnia 30 września 1992 r., od dnia 1 stycznia 2003 r. do dnia 31 lipca 2012 r. oraz od dnia 1 sierpnia 2012 r. do dnia 30 września 2012 r. (k. 5 a. e.).

Organ rentowy na podstawie zebranego materiału dowodowego w toku postępowania administracyjnego decyzją z dnia 18 listopada 2014 r., znak: (...) -2/15 odmówił odwołującej prawa do przyznania emerytury rolniczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, ponieważ odwołująca nie udowodniła wymaganego ustawą stażu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu. Organ rentowy w uzasadnieniu decyzji stwierdził, że nie zostały zaliczone okresy pracy: od dnia 1 grudnia 1975 r. do dnia 30 czerwca 1977 r. z powodu braku zaświadczenia stwierdzającego posiadanie przez teściów ubezpieczonej gospodarstwa rolnego i z uwagi na brak meldunku w gospodarstwie teściów oraz od dnia 1 lipca 1977 r. do dnia 30 kwietnia 1979 r., ponieważ odwołująca nie przedstawiła zaświadczenia potwierdzającego posiadanie przez teściów gospodarstwa rolnego i

opłacanie przez nich składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych Rolników oraz ze względu na poświadczenia meldunku ubezpieczonej w gospodarstwie u teściów (k. 28 a. e.).

W toku postępowania sądowego odwołująca złożyła do akt sprawy :

- poświadczenie wydane przez Urząd Gminy J. świadczącego jej zameldowaniu przy ulicy (...) w W. w okresie od dnia 12 września 1979 r. do dnia 10 czerwca 2005 r.;

- zaświadczenie wydane przez Urząd Skarbowy w L., w którym stwierdzono, że E. M. (1) i L. M. (1) są podatnikami podatku dochodowego od 1983 roku do chwili obecnej;

- pismo wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. Inspektorat w L. stwierdzające, że ubezpieczona była zgłoszona do ubezpieczenia z tytułu wykonywania działalności gospodarczej w okresach od dnia 5 października 1992 r. do dnia 31 marca 1996 r. oraz od dnia 1 stycznia 2000 r. do dnia 31 grudnia 2002 r.;

- zaświadczenie wydane przez Prezydenta Miasta (...)W. stwierdzające, że w spornym okresie Z. M. od dnia 1 maja 1975 r. do dnia 30 kwietnia 1979 r. władała gospodarstwem, a następnie była jego właścicielem wraz z B. S..

Ubezpieczona w okresie od dnia 1 maja 1975 r. do dnia 30 kwietnia 1979 r. pracowała w gospodarstwie rolnym teściów. Na terenie gospodarstwa znajdował się sad, inspekty, w których uprawiano warzywa, dom mieszkalny oraz zabudowania gospodarcze. Do obowiązków odwołującej należało sianie nasion w cieplarni, sadzenie i podlewanie warzyw. Ponadto E. M. (1) w trakcie sezonu pracowała przy sadzie zbierając, sortując i wkładając jabłka do skrzyń. Pod koniec roku kalendarzowego odwołująca wykonywała rozsady i czyściła doniczki (zeznania świadków E. K. i A. K. oraz zeznania odwołującej k. 56-59 a. s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie złożonych do akt dokumentów, w tym akt rentowych, zeznań świadków oraz odwołującej w charakterze strony. Dokumenty przedłożone przez strony niniejszego postępowania stanowią obiektywny oraz w pełni wiarygodny materiał dowodowy. Świadczenie to osoby, które zamieszkiwały w sąsiednim domostwie położonym obok gospodarstwa rolnego teściów odwołującej, a więc znały i widziały doskonale specyfikę jego pracy. Zeznania świadków oraz ubezpieczonej były logiczne i spójne oraz korelowały z materiałem dowodowym w postaci dokumentów, zatem Sąd uznał je za wiarygodne i przyjął za podstawę ustaleń faktycznych niniejszej sprawy.

W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowił wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie E. M. (1) od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 18 listopada 2014 r., znak: (...) - 2/15 podlega uwzględnieniu.

W niniejszej sprawie spornym było odmówienie prawa do emerytury rolniczej przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w związku z niezaliczeniem okresów pracy w gospodarstwie rolnym odwołującej teściów od dnia 1 maja 1975 r. do dnia 30 kwietnia 1979 r. oraz we własnym gospodarstwie rolnym od dnia 30 września 1992 r. do dnia 1 stycznia 2003 r.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015 r., poz. 704 j. t.) zwanej dalej „ustawą”, emerytura rolnicza przysługuje także ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1)osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą, albo 60 lat, jeśli jest mężczyzną;
- 2)podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;
- 3)zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

W myśl art. 20 ust. 1-3 ustawy, do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1)podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2)prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;
- 3)od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.

Zebrany w toku sprawy materiał dowodowy w postaci zeznań świadków A. K. i E. K., którzy mieszkali niedaleko gospodarstwo rolne teściów odwołującej, w którym pracowała, pozwolił na uwzględnienie powyższego spornego okresu pracy E. M. (2). Zgodnie z zeznaniami świadków, odwołująca pracowała przez cały rok w gospodarstwie zajmując się głównie sianiem nasion, uprawianiem i zbieraniem warzyw oraz produkcją ich w szklarni. Odwołująca została żoną L. M. (2)

w dniu 12 kwietnia 1975 r. i zaczęła mieszkać w posiadłości swoich teściów. Dowód ten pozostający w zgodzie z zeznaniami świadków dotyczącymi okresu zamieszkiwania ubezpieczonej u teściów, daje podstawy do przyjęcia, iż w spornym okresie faktycznie pracowała w gospodarstwie rolnym, co przekłada się na przyznanie prawa do emerytury rolniczej.

Na marginesie Sąd zważył, że materiał zebrany w toku postępowania dowodowego przed tutejszym Sądem w postaci dokumentacji dotyczącej okresu niepodlegania ubezpieczeniom społecznym w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w latach 1996-2000 podlega ocenie Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. W tym aspekcie organ rentowy nie dysponował powyższymi dokumentami i nie miał możliwości faktycznie wypowiedzieć się co do ich treści ani uznać ich za wiarygodne. Ponadto Sąd doszedł do przekonania, że organ rentowy pozostawiając w mowie końcowej rozpoznanie odwołania do uznania sądu, niejako nie wniósł uwag co do wiarygodności zeznań świadków oraz przesłuchania odwołującej w zakresie uznania spornego okresu jej pracy w gospodarstwie rolnym teściów do podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu rolników. W związku

z powyższym, w sytuacji przyznania przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego prawa do emerytury rolniczej, organ rentowy nabędzie możliwość zapoznania się i skontrolowania drugiego spornego okresu pracy odwołującej niebędącego przedmiotem rozpoznawanej decyzji. Ewentualne uznanie dodatkowych okresów pracy odwołującej

we własnym gospodarstwie rolnym będzie miało jedynie wpływ na wysokość przyznanego świadczenia, które to nie jest przedmiotem niniejszego postępowania w sprawie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu.

MK